

פרשת תצוה

משך חכמה שמות פרק כז

(כ) ויקחו אליך וכו'. יתכן על פי דברי הראב"ע בפרשה בהעלותך שאף על פי שאמרו (מכילתא דפסחא פרשה א): כל דברות שנדבר הקדוש ברוך הוא עם משה לא היה אלא ביום, שנאמר "ביום דבר ה' אל משה" - (שמות ו, כח; במדבר ג, א), בכל זה כשהיו הנרות דולקים היה כיום ודבר עמו בלילה. לזה אמר "ויקחו אליך", פירוש לצרכך, שהאדם דעתו בהיר בעת האור וכמו "אין אורה אלא שמחה". ולזה הוא לצורך הכנת נפש משה להדיבור שיהיה שורה מתוך שמחה. אבל "חוקת עולם לדורותיכם מאת בני ישראל" - שלדורות הוא חוק בלי טעם, "וגזירה היא מלפני" ש"כלום לאורה אני צריך והלא כל ארבעים שנה לא הלכו אלא לאורו" ודו"ק, ומזה רמז למה שכתב בסמ"ע דכשנרות דולקים מותר לדון בלילה. ובזה יש לפרש מה דעשה שלמה חמשה מנורות, ור"א בן שמוע אמר בפרק שתי הלחם דעל (כולם היו מסדרים שנאמר "את השולחנות ועליהם לחם הפנים") ובכולם היו מדליקין, דכתיב (דברי הימים - ב, ד, כ) "את המנורות ונרותיהם לבערם כמשפט". ופשוטו שהיה מדליק בכולן, ודלא כשפרש"י דפעמים בזו ופעמים בזו. ויעוין בילקוט מלכים דעל כולם היה מסדר, רק בשל משה תחילה.

ויעיין שם טעם של שולחן וכיור. וכבר נאמר אצל דוד אביו שהניח זהב "למנורות הזהב (ונרותיהם זהב במשקל מנורה ומנורה ונרותיה" - דברי הימים - א, כח, טו). משום דדריש שכיון שבמשכן שהיה רוחב עשר על שלושים אמה היה מנורה אחת, אם כן על כל החשבון הוא עשר פעמים שלושים, הוא שלוש מאה אמה, וקומתו עשר אמה, ולפי זה החשבון ההיכל שבנה שלמה היה ששים על רוחב עשרים, אם כן עשרים פעמים ששים הוא אלף ושני מאות, וקומתו שלושים, אם כן הוא ג' פעמים ככה, הוא שלושת אלפים ושש מאות. אם כן היה מוכרח להיות אחד עשר מנורות, ולבד משה עשרה מנורות, חמש מימין של משה וחמש משמאל של משה. אם כן לפי החשבון היה צריך להיות עוד אחת, רק שלא היה יכול להיות יותר על צד אחד על צד השני. ובפרט לפרש"י דהדביר היה גובה עשרים, אם כן לא היה רק מאה אמה יותר. ולכן עשה גם שולחנות עשרה, כי השלחן צריך להיות נוכח המנורה, וכזו כן זה. וזה רק במקדש שלמה שהיה גילוי שכינה, אבל במקדש שני שאינו רק חוק, סגי באחת, ודו"ק היטב: